

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, csütörtök, 1908. április 9.

81. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell' Ospedale. (Uj Wurzer ház). I. em.
Szerkesztőség telefonszáma 229. - Nyomdati telefonszáma 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. Egy hónapra . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A HATÁRRENDŐRSÉG.

Hamarjában bajos volna megállapítani, hogy a határrendőrség életbeléptetéséről hány-szor volt szó a magyar kikötővárosban. Annyi tény hogy nem először, de reméljük ezuttal utoljára. Mert a kormányok már annyi ideje huzzák-halasztják a határrendőrség életbeléptetését, hogy úgy vagyunk vele, mint az államrendőrséggel: nem hiszünk benne. Már annyiszor felültették, félrevezették a fiumei magyarságot, hogy semmi kedve nincsen hinni a váltakozó kormányok jóakaró törekvéseiben.

A legutóbbi kormányok sokat vétkeztek Fiume ellen. Elsősorban is kimutatták a gyengeségüket, amikor az autonómpárt fogvicsorgatásától megijedtek. Minden alkalommal, amikor a magyar állameszme érvényesüléséről volt szó kudarcot vallott a kormány és meghátrált. Visszaszívta azt, amit tett, vagy amit tenni szándékozott.

Igy voltunk a határrendőrséggel is, amelyet most már, ha nem tévedünk, hatod-szor léptetnek életbe. Ha sorra vesszük a határrendőrség dolgában tett kormánylépéseket, nem tagadhatjuk el, hogy a „legbecsületesebb“ szándék a darabont kormányt vezette. Az akkori belügyi kormányzat tette meg az intézkedéseket, hogy a határrendőrség életbeléptessen. Hogy volt-e a szándék végrehajtásában valami utógondolat, azt nyomban kitalálhatjuk. Kristóffy nem volt olyan ostoba, hogy ne számolt volna az autonomisták ellenállására. S ha ellenállnak, jó, nem lesz meg a határrendőrség, de lesz egyéb. S így is tett. A renitenskedés nem használt. Végre is Fiume deputátja találta meg a helyes kivezető utat. A representanzában támadta, szidta a gaz darabont uraimat. Aztán felutazott Budapestre és paktumot kötött „a gaz belügyérrel“, ahogy a deputaio Kristóffy-t nevezte. A paktum szerint pedig a kormány lemondott a határrendőrség életbeléptetéséről, Fiume pedig megszegte a nemzeti ellenállást. Katonát, pénzt, szóval mindent literált a törvénytelen kormányoknak.

A „nemzeti kormány“, amely nem sokkal nemzetietlenebb, mint Kristóffyék kormánya volt, a paktálás és meghátrálás mesterségét űzte Fiumében. Alatta vesztette el a magyarság legtöbb jogát. A szavazati jogát a községi választásokon s egyrészt a politikai választásokon. Nem léptette életbe az állami rendőrséget s olyan tervezetet készített a határrendőrség dolgában, amely szégyene a magyar államiságnak és megsértése lett volna az érvényben levő határrendőrségi törvénynek.

Hogy nem lett semmi az életbeléptetéséből, annak is csuf meghátrálás volt az oka. A representanz, amelynek ezt a korcs-javaslatot megküldték véleményezés céljából, állást foglalt a magyar nyelv ellen s azt követelte, hogy a városított államrendőrségnek nem a magyar és olasz, hanem tisztán csak az olasz nyelv legyen a hivatalos nyelve. A kormány s a „kis Andrassy nagy fia“ nem mehetett ebbe bele. Mit tett hát bánatában. Egy-

szerűen semmit. A határrendőrséget nem léptette életbe.

Most, mikor *A Tengerpart* legutóbbi számában megbízható budapesti jelentés alapján azt írta, hogy a határrendőrség május elsején életbelép s közölte a részleteket is, sokan abban a hiszemben voltak, hogy áprilisi tréfa az egész. Nos hát, a mi forrásunk teljesen megbízható. Az értesítés helyes nyomra vezet, mint ahogy megbízható volt annak idején a Kristóffy-féle leplezett életbeléptetés leplezése is. Az utonon urak mit sem tudnak róla s a deputaio is csak *A Tengerpartot* lobogtatva tudta bizonyítani a representanzában, hogy: „íme a belügyér gazsága.“ Így lesz ez most is. Csakhogy az autonom oroszlanok szelid csatlósokká lettek, akik bizonyára nem csapnak majd akkora hűhót, ha egy törvény végrehajtásáról létszen szó.

Anarkisták a tenger melléken.

— Második közlemény. —

Az anarkisták fiumei szereplésével első közleményünkben végeztünk. Hátra volna tehát most a tenger melléken s általában az Adriai tenger mentén fekvő helyeknek az ismertetése az anarkisták szereplése szempontjából.

Mindjárt itt meg kell állapítanunk, hogy az olasz anarkisták a tenger melléken épp oly kényelmesen terjeszkednek, akárcsak Fiumében s az osztrák hatóságok sem fejenek ki valami nagy buzgalmat a beözönlő idegenek ellenőrzése körül.

Az anarkisták ott is nyíltan működnek, hűséges olvasói osztrák posta útján hozzájuk juttatott anarkista nyomtatványok és lázító írsoknak. Triest, Pola, Lussin, Dalmácia kikötői mind tele vannak az olasz anarkisták csoportjaival.

A létezésükről ott is tudnak a hatóságok, de bárgyu tenetlenségükben ők sem ismerik fel az anarkista veszedelmet s mintha mi sem törtenék, nyugodtan térnek napirendre a fölmerült események, a kiderített dolgok felett.

Mikor két esztendővel ezelőt szó volt arról, hogy a király Dalmáciába megy, hogy az ott tartott hadi gyakorlatokon résztvegyen, egyszerre az a hír kerekedett szárnyra, hogy Dalmácia tele van anarkistákkal. A rendőri hatóságok utasítást kaptak a szigorú ellenőrzésre és vizsgálatra. A lapok hírei igazolták az aggodalmakat. A hatóságok a nyomozások és hazkutatások során sok anarkistát tettek fel Dalmáciában, akiket azután eltoioncoltak, vagy fogva tartottak, amíg a király le nem mondott a dalmáciai utjáról.

Nagyon helyesen jegyezte meg egy francia publicista, hogy ahol olaszok vannak, ott anarkistákra is bukkanhat az ember. A tapasztalat s az események igazolták a fenti állítás valódiságát.

A meggyilkolt uralkodó-fők nagyrészt az olasz anarkistáknak estek áldozatul s feledhetetlen emlékü királyaink, Erzsébet is egy olasz anarkista törőtől megsebesítve rogyott össze holtan Genf egyik utcáján. Hogy a mi uralkodónk miért nem ment Dalmáciába, azt még ma sem tudják. Akkoriban a betegségével indokolták a dalmáciai látogatás elmaradását. S ahányszor az uralkodóról azt írták, hogy a tenger mellékre

jön, a jelentéseket mindig cáfolat követte. Ami uralkodócsaládunk tagjai is csak szigorú inkognitóban járnak itt, a kevésbbé veszedelmes helyeken.

Az abbáziai Lipótvároستól nem kell tartani. Talán az egyetlen kivétel Ferenc Ferdinánd, Magyarország jövendő királyi, aki úgy sétált legutóbb is Fiume utcáin, mintha nem is uralkodói fő, hanem közönséges burzsoá volna, akinek a *leben und leben lassen* a jelszava. S amikor a régiségárus fölsmeri, félig tagadva, félig beismerve mondja, hogy ő bizony nem banna, ha a Habsburg-dinasztia trónvárománya lehetne. Aztán látni kellett volna őt az Ungaro-Croata hajóján, amint bécsi dialektusban, cseppet sem feszélyezetten mulattatta a környeztetét. Ez a trónörökös igazán megbizonyította, hogy érteni fog az uralkodáshoz.

Hogy azonban visszatérjünk a tárgyra, meg kell említenünk a népszerű német császár utazását is. Mostanában az a hír járja a sajtót, hogy a német uralkodó Dalmáciába is ellátogat. Nos, ha ez a hír valóban bizonyul, ismét lesz egy kis tisztogatás a tenger melléken. A hatóságok valóságos tubuzgalommal látnak majd neki az idegen ellenőrzésének s az eredmény az lesz, hogy egy két anarkista elfogtatáson kívül nem történik semmi. A hatóságok mindenkiiben anarkistát fognak látni, megmoztozzák, kellemetlenkednek neki, szóval bajra halmoznak. S akkor azt fogjuk mondani, hogy ez rendén van így. A garázda elemektől meg kell szabadítani a tenger melléket.

Igen, de nem hirtelen mániakus rendszerrel. Hosszu titkos megfigyelő munka kell ehhez, végtelen türelmesség, amelynek soha sem szabad végét szakítani.

Az asszonyok.

— Reflexiók egy felolvasásra. —

Egyik olvasónk abból az alkalomból, hogy Kallós dr. tanár most „Feminizmus“ címen előadást tartott a fiumei szabad liceumban, az alábbi sorokkal kopogtatott be hozzánk:

Voltaképpen igen különös sőt érthetetlen is az a mozgalom, amely forradalmat hirdet, amióda a nő nem „főlszabadítását“ és az asszonyi jogok teljesítését követeli. Minek követelni olyasmit, ami ugyanis megvan, teljes mértékben? Mire való ez a jelszó: „jogot a nőnek!“, amikor az asszonyoknak épp az az erőssége, hogy tüntetés nélkül — sőt lehetőleg kerülve a demonstrációt — uralkodnak. Mert végre is ki kételkedik abban, s mi több: hol az a bátor férfi, aki tagadni merné, hogy az asszony kormányozza a világot?

Szép dolog és dicséretes, ha férfiu erő és kitartás áll rendületlenül valamely kegyes cél szolgálatában. De annyi bizonyos, hogy az asszonyi báj, szépség és gyöngédség oly hatalmas, amelylyel semmi más nem mérkőzhetik. Ha az asszonyok veszik kezükbe valami érdeemes ügyet, bizonyos, hogy szép siker koronázza törekvésüket. Mert az ő fegyverzetüknek varázslatos hatása van: ők mindent magukkal ragadnak. Nekik van a legnagyobb táboruk, ha hódító hadjáratukra indulnak, s a férfi-népség kardesapás nélkül kapitullál. Nem verekszik, hacsak nem — odaadással, hódolattal és áldozatkészséggel — az ő oldalukon: a bájos ellenség pártján, akinek ellentálmí nem lehet.

Akad-e valaki, aki kételkedni bátorodik mindenek igazságában? Tömérdek beszédes példa kínálkozik önként a bizonyítás anyagául.

Látuk a gyermeknapok gyönyörű s meghatározó jeleneteit a főváros utcáin és az országban. Mindenütt élénkség, buzgóság, szeretet sugárzott. Valóságos versengés támadt, hogy ki áldoz többet és ki tud sikeresebben, cím-

sebben, lelkesebben fáradni a nemes cél szolgálatában. És miért járt oly fényes eredményre a gyűjtés? Mert az asszonyok ültek az urnáknál és mert az ő hatalmuk uralkodott a lelkeken. Minden szék, amelyet a mi uri társaságunk egy-egy kedves asszonya foglalt el megannyi trónussá magasodott, ahová mindenki sietett, hogy alattvalól hódolattal lerója adóját, a szeretet oltárán, amelyre asszonyszemek gyönyörű sugára esett, hálas pillantással.

Ez a példa talán elég annak a demonstrálására, hogy asszonyaink kezében van a fegyver, amely a biztos sikert kivívhatja, minden téren, ahol vele élni — valami nemes és szép cél érdekében — kedvük van. Senki sem akar elmaradni onnan, ahol az asszonyi szépség viszi a kormányzó-pálcát. Aki elmarad az asszonyoktól, elmarad a világtól is.

Mi a tanulság mindebből? Az, hogy asszonyaink varázslatos egyéniségében adva van az az erő és az a hatalom, amelylyel — minden zavaros feminista elmélet nélkül — ragyogó eredményt lehet elérni a társadalmi tevékenység, a közérdek és a nemzeti élet mezején. Az asszonyokban megvan az a bűvös képesség, amelyre szükség van, hogy szervezzük egységesen a magyar társadalmat, a nemzeti célok szolgálatában. Irodalom, művészet, ipar, jótékonykodás: mind föllendül, ha magyar asszonyok az ő vonzó, kedves, gyöngéd egyéniségükkel fölkarolják és kelendővé teszik.

Mert ha ők fővesznek egy kalapot, egy tollat, egy szallagot: az nyomban divattá lesz, amelyet mindenki követ. Ha főveszik a szegény, elhagyott gyermeket az utcán, mindenki tőri magát, hogy kövesse példájukat s beálljon segítőnek a jótékonykodás munkájában. Ha továbbá divatosá tennék a magyar irodalom, ipar és művészet, általában a magyar munka és érték portálását: az is hamarosan föllendülne. És ha a mi bájos asszonyaink beállítanák okosságukat, lelkesedésüket, buzgóságukat az emberekkel való sima és vonzó bannitudásukat az egységes magyar nemzeti társadalom szervezésének szolgálatába, akkor olyan erősséget teremtenének, amelylyel szemben erőtlenség és ártalmatlan volna minden ellenséges, nyílt és alattomos támadás, amely ádáz gonózsággal nemzetünk életére tör.

Ők — az asszonyok — alkotnának a legerősebb hadsereget, a mi országunk védelmében, a szépségnek, a bájnak, az erőnek és a gyöngéségnek ellenáthatatlan fegyvereivel.

UJDONSÁGOK.

— **A kormányzó elutazása.** Nako Sándor gróf kormányzó tegnap este Meranba utazott, ahonnan, mint jeleztük, Budapestre megy.

— **A német császár Dalmáciában.** Zarából jelentik nekünk, hogy Vilmos német császár Korfu szigetéről először is Almisa (Omis) községbe látogat el, hogy a zadvarjei műtrágyázás berendezését megtekintse. Ez a gyártelep Európának egyik legnagyobb műtrágya-gyára lesz, amelyet 50,000 lőerőre rendeznek be, amely évente 75,000 tonna terméket állít elő.

— **Supilo, aki most Bécsben járt és ott a délszláv képviselőkkel tanácskozott, inderjút adott az „Agrar Tagblatt“-nak. Nyíltan megvallja, hogy az osztrákokkal a magyar állam egysége ellen konspirált, amennyiben Horvátország és Magyarország közjogi viszonyának megváltozásáról tanácskozott. A horvátországi helyzetről azt mondja Supilo, hogy úgy, mint a Bach-korszak osztrák abszolutizmusa Horvátországot Magyarországra karjaiba terelte, úgy a mostani magyar abszolutizmus megint az osztrák világot fogja odaién megkedveltetni. Ő bevallja, hogy ez magyar szempontból hazárdulás, de ő bizony ott keresi a horvát nemzet érdekét, ahol ráakadhat.**

— **A Kommunale-botrány.** A Kommunale-botránynak ma újabb eseménye van. Gerbuz Lajos lemondott a színházi igazgatósági tagságról. A városi hatóság most meghívást intézett a színházi bérletkhöz, hogy e hó 11-én szombaton délelőtti 11 órakor a vármegyeháza kisebb tanácstermében az új igazgatósági tag megválasztása végett megjelenjenek.

— **Az angol hajóraj Fiumében.** Hír szerint a Földközi tengeri hajóraj június hó folyamán Fiuméba érkezik. A hír még nem nyert megerősítést.

— **Új gőzös a tengerészeti hatóság részére.** A „Danubius“ hajógyár most adta át

a tengerészeti hatóságnak a nála megrendelt „Mentő“ nevű tűzoltó és vontató gőzöst. A próbajáratot tegnapelőtti tartották meg, amely fényesen sikerült. Főlszerelése a legmodernebb.

— **Villamosvasút Fiume-Abbázia között.** Egy abbáziai cég ajánlatot tett Fiume városának az abbázia—matugliai villamosvasutnak Fiuméig való meghosszabbítása dolgában. A villamosvonal a fiumei Adamich-térig terjedne az isztriai határtól vagy a fiumei villamosvasút vágányát használná, vagy ezzel párhuzamosan építené ki az abbázia—fiumei vonal városi részét. Az ajánlatot a reprezentanza egyik legközelebbi ülésén fogják tárgyalni.

— **Hajótörést szenvedett fűtő.** Triesztből tegnap délután egy lerongyolódott külsejű fűtő érkezett gyalog s a tengerészeti hatósághoz fordult segítségért. Sarich Miklós, a hajótörött fűtő elmondta, hogy a görög „Cate“ gőzösön volt alkalmazva, amely március 25-én elsüllyedt. A tengerből később kimentették s a pircuszi magyar-osztrák konzulátus utján Triesztbe jött, ahonnan gyalog indult Fiuméba. A hatóságtól bizonyítvány-másolatokat és anyagi segítséget kért, mert a hajótörésnél minden ingósága tengerbe veszett.

— **A Fiumei Athletikai Club birkozó versenye** már jeleztük, vasárnap, e hó 12-én fog lefolyni a Deák-szálloda nagytermében. A Club tagjainak Budapestén aratott győzelmei után bizvást remélhetjük, hogy a közönségnek érdekes sportlátványosságban lesz alkalmja gyönyörködni. A nagyszámú résztvevők miatt, kik a kitűzött 9 díjért mérkőznek, a vezetőség az előmerközéseket délelőttire tervezi s csak a helyeztetek mérközéseit délutánra. A verseny érdekességét nagyban emeli, hogy eddig már két trieszti sportegylet jelentette be részvételét a mérközésben, többek között a trieszti „Circolo Sportivo Internazionale“ szép számban küldte nevezéseit.

— **Április 11 és a város.** Április 11-ét, a negyvennyolcas törvények szentesítési napját Fiume városa is m. g. ünnepli. Vio Ferenc dr. polgármester meghívott küldött a reprezentanza tagjainak, hogy április 11-én szombaton délelőtti 10 órakor a Dómtemplomban tartandó ünnepi istentiszteleten megjelenjenek.

— **Gyilkossági kísérlet Mattuglieben.** Vakmerő gyilkossági kísérlet történt tegnap este a mattugliei Sincich-féle osteriában. Brkljacich N. idős munkás békésen üldögélt az egyik asztalnál, mikor közvetlenül az üzleti zárás előtt két ismeretlen csavargó érkezett. Eleinte barátságosan elbeszélgettek az ott levő vendégekkel, amikor hirtelen szóváltás keletkezett a csavargók és Brkljacich között. A veszekedőket az osteria tulajdonosa csillapította le s minden azt bizonyította, hogy most már szent a béké. Időközben az összes vendégek elávoztak, kivéve az öreget és a két suhancot. A kocsmáros ezt az alkalmat arra használta fel, hogy a helyiség ablakáblait betegegye. Míg ő ezzel volt elfoglalva, a suhancok egyike mély szurást ejtett a mit sem sejtő öregen, aki eszméletlenül a földre esett. A csavargók ekkor segítségére siettek a megszurtt Brkljacichnak, hogy ezáltal a gyanut magukról elhárítsák. A súlyosan megsérült embernek egyik voloscai orvos nyújtotta az orvosi segítyt. Minthogy állapota olyan veszedelmesnek látszott, hogy a fiumei kórházba való szállítása nem volt ajánlatos, az orvos intézkedett, hogy a szomszédos osteria külön szobájában legyen elhelyezve. Ma reggel csekély javulás után a sebesültet saját lakására szállították. A csendőrség megindította a vizsgálatot a két csavargó ellen, akik az első városban megszöktek.

— **Hajórajunk Algirban.** Algirból jelentik: A polgármester tegnap este fogadta Ziegler ellentengernagyot és a magyar-osztrák hajóraj tisztjeit, valamint a „Dugnay Trouin“ nevű francia iskolahajó parancsnokát és tisztjeit. A fogadás, amely a városházán ment végbe, igen szíves volt. A polgármester üdvözölte a vendégeket és a fogadást követő banketten pohárköszöntőt mondott ő felségére és a magyar-osztrák tengerészetre. Ziegler ellentengernagy köszönetet mondott a szíves fogadásért és poharát a francia köztársaság elnökének és a szövetséges francia nemzet üdvére ültette.

— **Megszűnt forgalmi akadály.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától lett értesítés szerint Triest-Freihafen k. k. Staatbahn és Trieszt-Freihafen Südbahn állomásokra cukorküldemények ismét felvehetők.

— **Kutba fult asszony.** Castuából jelentik nekünk, hogy ott tegnap előtti a községi kuthan egy megfult asszonyt találtak. A rendőrség a vizsgálat folyamán az asszony hulláját kihuzatta a kutból, s a hatósági orvos felboncolta. A boncolás után a holttestet eltemették a castuai temetőben. A bíróság további intézkedésig a kutat elzáratta, s megindították a vizsgálatot annak kiderítésére, vajjon gyilkosság, vagy öngyilkosság következtében került-e az asszony a kutba.

— **Hajózási társulatok tarifaharca.** Liverpoolból jelentik: Az a körülmény, hogy az olasz és német hajózási vonalak leszállították az Egyesült-Államok és Földközi-tenger közötti közötti személytarifát, valószínűleg tarifabáborura fog vezetni. A vezető angol hajóárságok már elhatározták, hogy megfelelő intézkedéseket tesznek és más társaságok is elvannak határozva, hogy követik példájukat.

— **Az olasz és horvát nyelv Dalmáciában.** Egy bécsi táviratunk szerint a dalmát tartománygyűlés elnöke Ivcevic, továbbá Ivansevics, Treszics, Perics, Vukovics és Bianchini képviselők tisztelegtek Koritovszki osztrák pénzügyminiszternél, hogy Hovecsar zárai pénzügyigazgató ellen vádat emeljenek, aki rendeletet bocsátott ki, hogy a pénzügyigazgatóság hivatalos nyelve és ügykezelése olasz és hogy a horvát hivatalnokokat presszionálta, hogy a pénzügyigazgató részére kiállított bizalmi nyilatkozatokat írják alá. Koritovszky pénzügyminiszter megígérte, hogy husvét után személyesen Zarába megy és az ügyet megvizsgálja.

— **A kikötőből.** Érkezett: „Lederer Sándor“ Adria-gőzös Valenciából, 1500 láda narancssal, 500 hordó olajjal és 50 torna vegyes áruval. Indult: „Széchenyi“ Adria-gőzös Antwerpenbe 1220 tonna fával és 300 tonna vegyes áruval; „Persian“ angol gőzös Liverpoolba 340 tonna lisztel, 360 tonna vegyes áruval és 210 tonna fával.

— **Fenice-színkör.** A Bisini-féle cirksz ismét újabb mutatványokkal lepte meg a közönséget. Tegnap szerepeltek először a műsoron két idomított elefánt mutatványai, melyekhez hasonlókat nem látni sehol a világon. A közönség tetszéssel fogadta a „Gésák“ némajátékot is.

— **Mozgófényképek.** Az Edison mozgófényképszínház műsora a következő: Modern szobraszkok. — Dráma az éjszakában. — Az egyensúlyművész.

TAVIRAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, április 8. A képviselőházi ülésén Just Gyula elnököl.

Nagy György a titkos tanácsosi eskü dolgában jegyzett be interpellációt.

Ezután áttérnek a napirendre s megkezdik a házszabályrevízió törvényjavaslat harmadik szakaszának tárgyalását.

Nagy György a házszabályokhoz szól s kijelenti, hogy Rakovszky István tegnap megsértette házszabályokat.

Az elnök a kijelentésért rendreutasítja Nagy Györgyöt.

Kmetty Károly módosítást terjeszt elő a javaslatokhoz, amely szerint nem alkalmazható e szakasz az Ausztriával közös ügyekre, (67. XII. törvénycikk), az Ausztriával közös egyetértéssel intézendő ügyekre, az unjonclétszám megállapítására és az unjonclétszám megajánlására, továbbá, hogy a revíziós törvény a választói törvény életbeléptetése után alkottassék meg.

Andrássy Gyula belügyminiszter röviden jelzi álláspontját s kijelenti, hogy Kmetty módosításaihoz hozzájárul.

Nagy György konstatálja, hogy a Kmetty féle javaslat elfogadása a balpárt érdeme lesz, amelyet azonban nem tart elegendőnek. Szerinte az összes katonai ügyeket kell kivonni a rendelkezés alól. Erre nézve határozati javaslatot nyújt be, amelyet részletesen indokol, de mivel elér a tar a tárgytól, az elnök megvonja tőle a szót.

Farkasházy Zsigmond a házszabályokhoz szól s panaszkodik a gyorsiroda főnökére.

Az elnök helyesli a gyorsiroda főnökének eljárását.

Ezzel az ülés véget ért.

Magyar cég. **Wellmann Testvérek** Nagy választék

FIUME, Via del Pozzo 2. Telefon sz. 19.

vas-, szerszám-, konyhaberendezési és háztartási
cikkek dúsan felszerelt raktára olcsó árakon.

Takaréktűzhelyek! Kályhaellenzők! Széntartók! Mérlegek!

Krupp-féle Hazai gyártmányu losonczy
Berndorfi nickeledények. Excelsior zománcedények.

PORTO-RÉ (KRALJEVICA)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzsön 40 percnnyire Fiumétól.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

— Teljes ellátás mérsékelt áron. —

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrássy, — Telefon 121. sz.

Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda a villamos vasut mentén. Villamos világítás, lift, fürdőszobák stb. stb.

Table D'Hôte külön asztalokon.

HEIM F. 20 éven át a fiumei Dedk-szálló tulajdonosa.

SPORT VENDEGLŐ

FIUME, Via Germania 2
a Jellacsics kaszárnya mellett.

Izletes magyar konyha. - Ritűnő borok.
Kőbányai Polgári 56r.

WEISZ JENŐ vendéglős.

Cinematograf „EDISON”

Mozgóképfilm-terem
VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legfőképzetesebb vetítési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényelmes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-től kezdve.

Állandó bérlet jegyekis váltható a pénztárnál.

A
„De la Ville”
kávéházban

ma és minden este
BARCA JENŐ
jeles kaposvári cigány zenekara
hangversenyez.

Halál a poloskákról

DESODEROL

az egyetlen radikális szer poloskák és más férgek ellen. Ragados betegségek ellen fertőtlenítő. Elarusító

Graf A. Fiume Riva Canale Telef. 622.
Literje K 1:50 házhoz szállítva.
Lakások fertőtlenítése elvállaltatik.

Virágkedvelő urak és hölgyek figyelmébe ajánlja új virágkereskedését

Kovács Teréz
FIUME, Corsia Deák 30 sz.
(Ossoinack-ház) a kapubejáratában.

Catti György utóda
cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek, b. stb.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órákor.

Fiumei Hitelbank R. T.
felszámolás alatt.

Hirdetmény.

Társulatunknak a betétekre vonatkozó üzletszabályzata 6. §-a értelmében értesítjük ezennel a betevőket, hogy a felszámolás alatt levő Fiumei Hitelbank r. t.-nél elhelyezett betéteket — amennyiben az arról szóló betéti könyvecskéket a szintén alulírt Magyar Általános Hitelbank fiumei fiókja saját, ugyanazon kamatlábbal kamatozó betétkönyvecskéivel kicserélni nem óhajtják — és pedig:

20000 koronán felüli visszafizetéseknel	junius 7-re
10000 koronától 20000 koronáig terjedő visszafizetéseknel	május 8-ra
4000 " 10000 " " "	ápril. 18-ra
1000 " 4000 " " "	" 13-ra
400 " 1000 " " "	" 10-re

felmondjuk.

Felhívjuk ennél fogva a betevőket, hogy a felmondási határidő elteltével a betett összegeket a Magyar Általános Hitelbank fiumei fiókjának pénztáránál betéti könyvük ellenében annál is inkább sziveskedjenek felvenni, illetve a betétkönyveket kicserélni, mivel ezen határnaptól kezdve a fel nem vett betétek a felmondási határidőn túl a keresk. törv. 202. §-ában körülírt hat havi határidő leteltéig, vagyis

1908. évi október hó 8-ig csak 3% kamattal netto kamatoztatni, azontúl pedig bírói letétbe helyeztetni fognak.

Fiume 1908. évi április 8-án.

A „Magyar Általános Hitelbank A „Fiumei Hitelbank R. T.”
fiumei fiókja”. felszámolás alatt.

CRNKOVIĆ
szálloda, penzió és kávéház.
CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 pezcnyire.

Ritűnő magyar és német konyha.

Kitűntetve a német orvos kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok valamint Müncheni és Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas hely.

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: CRNKOVIĆ JÓZSEF.

A BREKER ANTAL-féle egyesült söngyárak
részvénytársaságának.
(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FÜRAKTARA.

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jéggyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ
DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákból érkezik frissen a gyárból. — Ezen ritűnő sörön kívül állandóan raktáron van kivitelei és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fől literes palackot tartalmazó eredeti ládákból.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELARUSITÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:
Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.